

SUMANIŲ KAIMŲ MODELIS

Žemės ūkio ministerijos
Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamentas

SUMANAUS KAIMO PRIEMONĖS TIKSLAS

Sumanaus kaimo priemonės tikslas - panaudojant vietos išteklius ir galimybes bei taikant ekonomiškai, socialiai ir technologiškai pažangius (*inovatyvius*) sprendimus, gerinti kaimo gyventojų gyvenimo, jų vykdomos veiklos ir kartu juos supančios aplinkos kokybę, didinti kaimo vietovių patrauklumą (*modernumą*).

PRIEMONĖ „SUMANŪS KAIMAI“

2021-2022 m. Pareinamasis laikotarpis:

- Biudžetas – 3,6 mln. Eur:
- 3 mln. Eur - 19.2 veiklos sričiai – vietos projektams;
- 0,6 mln. Eur - 19.4 veiklos sričiai - VPS administravimo ir gyventojų aktyvumo veikloms).

2023-2027 m. Strateginis planas:

- Biudžetas – 15 mln. Eur.

ATRANKOS PRINCIPAI – PRIORITETAI

Kuo daugiau projekto partnerių (*partnerystė visai lygmenimis – VVG, sektorių ir projektų vykdytojų*)

Žaliosios pertvarkos, aplinkosaugos horizontali linija (*visame projekte*)

Pritrūkta daugiau investicijų iš kitų šaltinių

Taikomi skaitmeniniai sprendimai

Kuriamos viešos gėrybės teritorijos (ne pavieniams partneriams) – t. y. viešas interesas bus prioretizuojamas prieš privatų.

Bendradarbiavimo stiprinimas

VVG rengiant SKP skatinamos jungtis bendroms SK idėjoms.

Naujame (2023-2027) laikotarpyje numatomos finansinės paskatos bendrai įgyvendinamiems SKP.

Bendradarbiavimas SKP įgyvendinimui neprivalomas 5 didžiųjų miestų rajonų VVG

2021-2022 PAREINAMASIS LAIKOTARPIS

2021-2022 M. PAREINAMASIS LAIKOTARPIS

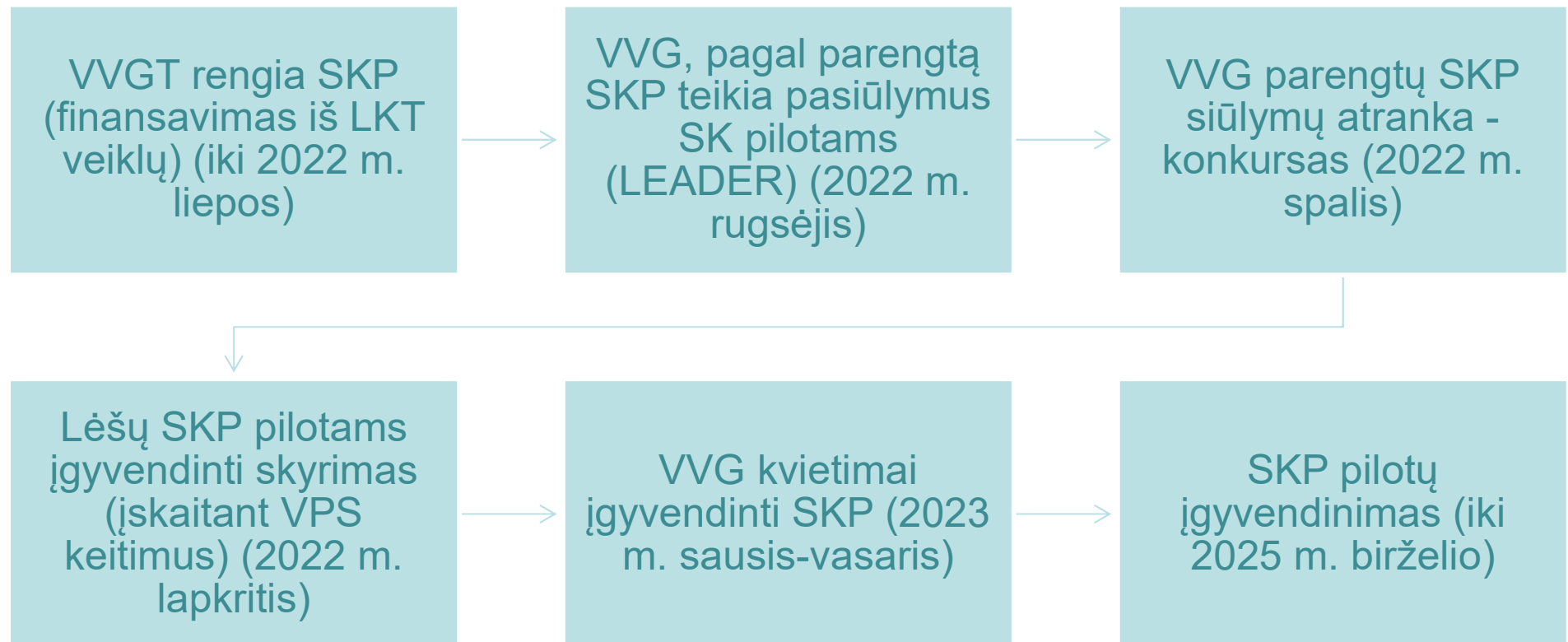
Sumanių kaimų planų (SKP) rengimas

SKP rengia VVGT. SKP rengimas finansuojamas iš LKT projekto lėšų.

Pilotinių projektų įgyvendinimas

3 600 000 Eur (3 000 000 Eur – pilotiniams SK vietos projektams įgyvendinti; 600 000 Eur - VVG vykdomoms gyventojų aktyvinimo veiklos). Lėšos paskirstomos atrinktoms VVG (planuojama atrinkti apie 20 VVG).

SKP RENGIMAS IR PILOTŲ ĮGYVENDINIMAS

SKP PASIŪLYMŲ ATRANKOS KRITERIJAI *(TAIKOMI VVG)*

VVG 100 proc. užkontaktavusi vietos projektų lėšas
(galima paklaida dėl likučių, kurie nesudaro mažiausios paramos sumos 1 VP)

VVG turi parengtą pilotinio SKP pasiūlymą, kuris atitinka VVGT parengto bendro SKP konkrečią temą ar projekto idėją

VVG turi patirties įgyvendinant bendradarbiavimo projektus ar pagal VPS įgyvendinami socialinių inovacijų, inovatyvių viešųjų paslaugų VP

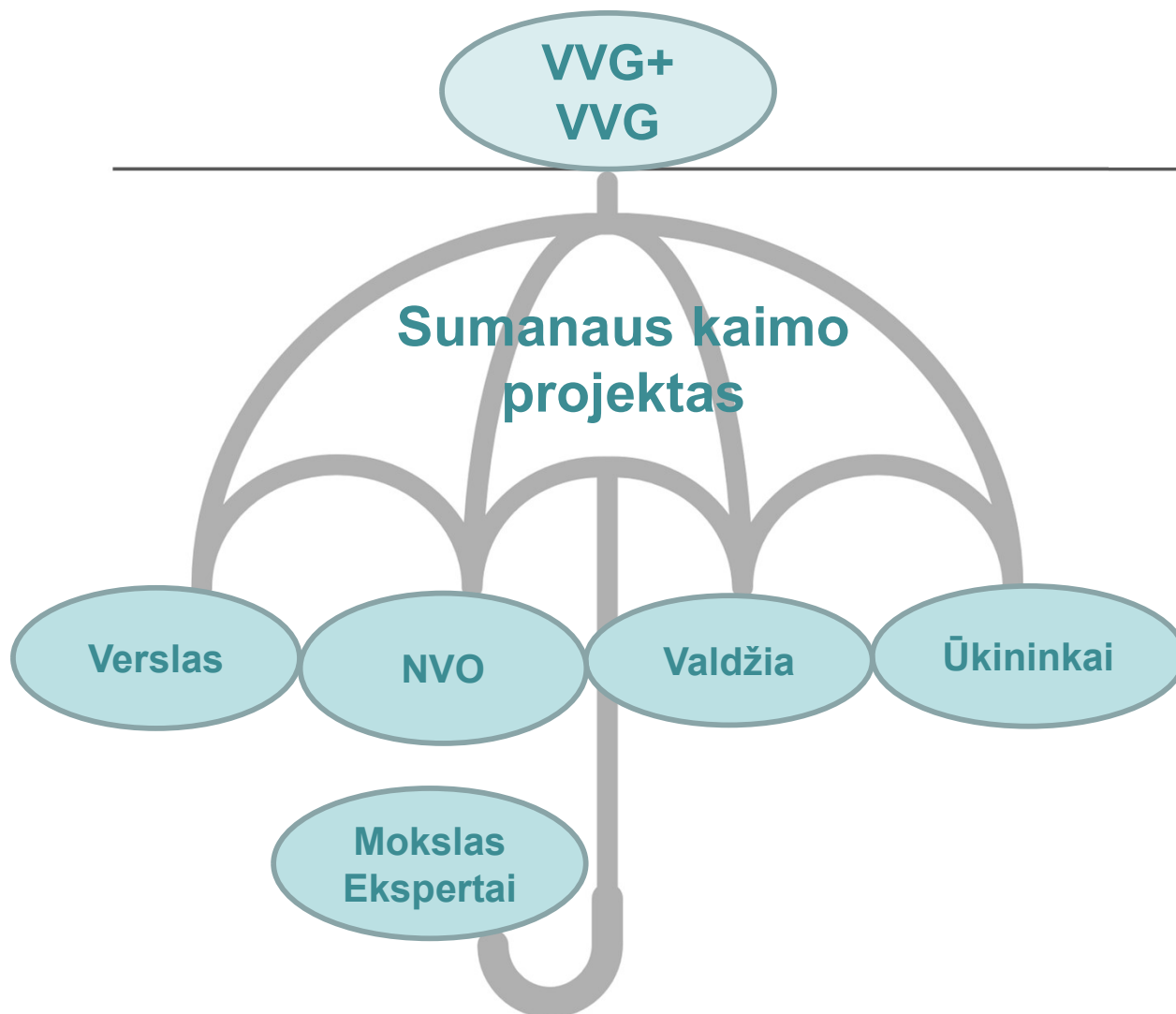
VVG projektuoja SKP su partnere (-ėmis) VVG *(SKP piloto įgyvendinimo metu gali būti įgyvendinama tik dalis SKP, t. y. SKP kurį vėliau galima testuoti su kitomis VVG, prijungti prie kitos VVG SKP (funkcinės teritorijos, teminės teritorijos))*

2023-2027 M. STRATEGINIS PLANAS

2023-2027 M. STRATEGINIS PLANAS

- **Biudžetas** – 15 mln. Eur
- **Planuojamas projektų skaičius** ~21 projektas
- **Planuojama suma vienam projektui** ~ iki 0,7 mln. Eur:
 - jei projektą teikia 1 VVG, iki 0,5 mln. Eur;
 - jei projektą teikia 2 VVG (1- pareiškėjas, 1 – partneris), iki 0,6 mln. Eur;
 - jei projektą teikia 3 ir daugiau VVG (1 – pareiškėjas, kitos – partneriai), iki 0,7 mln. Eur.
- **VVG – projekto vystytojoms skiriama iki 12 proc. lėšų.**
- Priemonė – savarankiška (neintegruota į LEADER strategijas), projektai – konkursiniai, atrenkami centralizuotai (NMA), vertinami NMA.

PROJEKTŲ FORMA

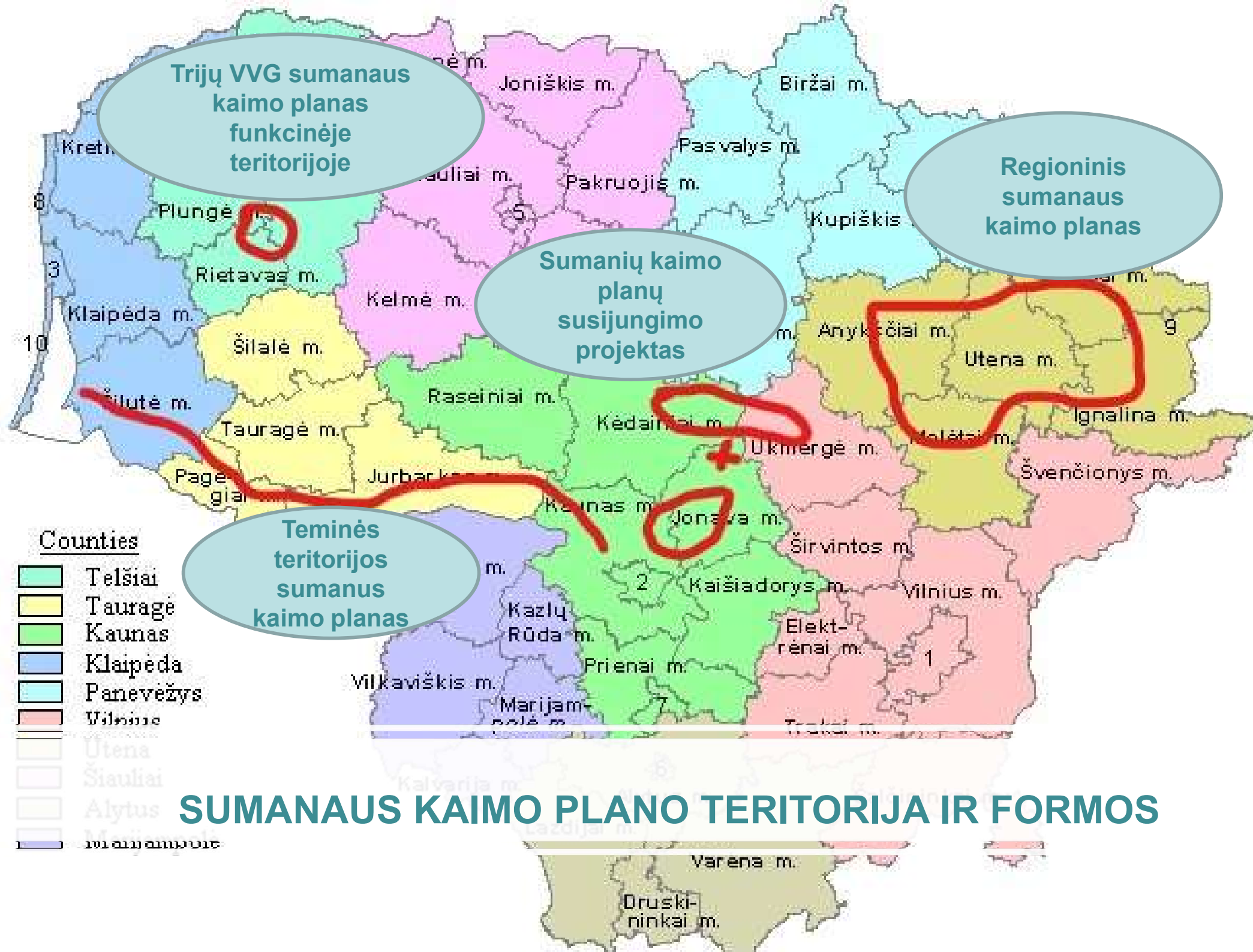
- **Projektai – skėtiniai.** Paraiškas rengs ir teiks – VVG kartu su partneriais.

SUMANAUS KAIMO TERITORIJA

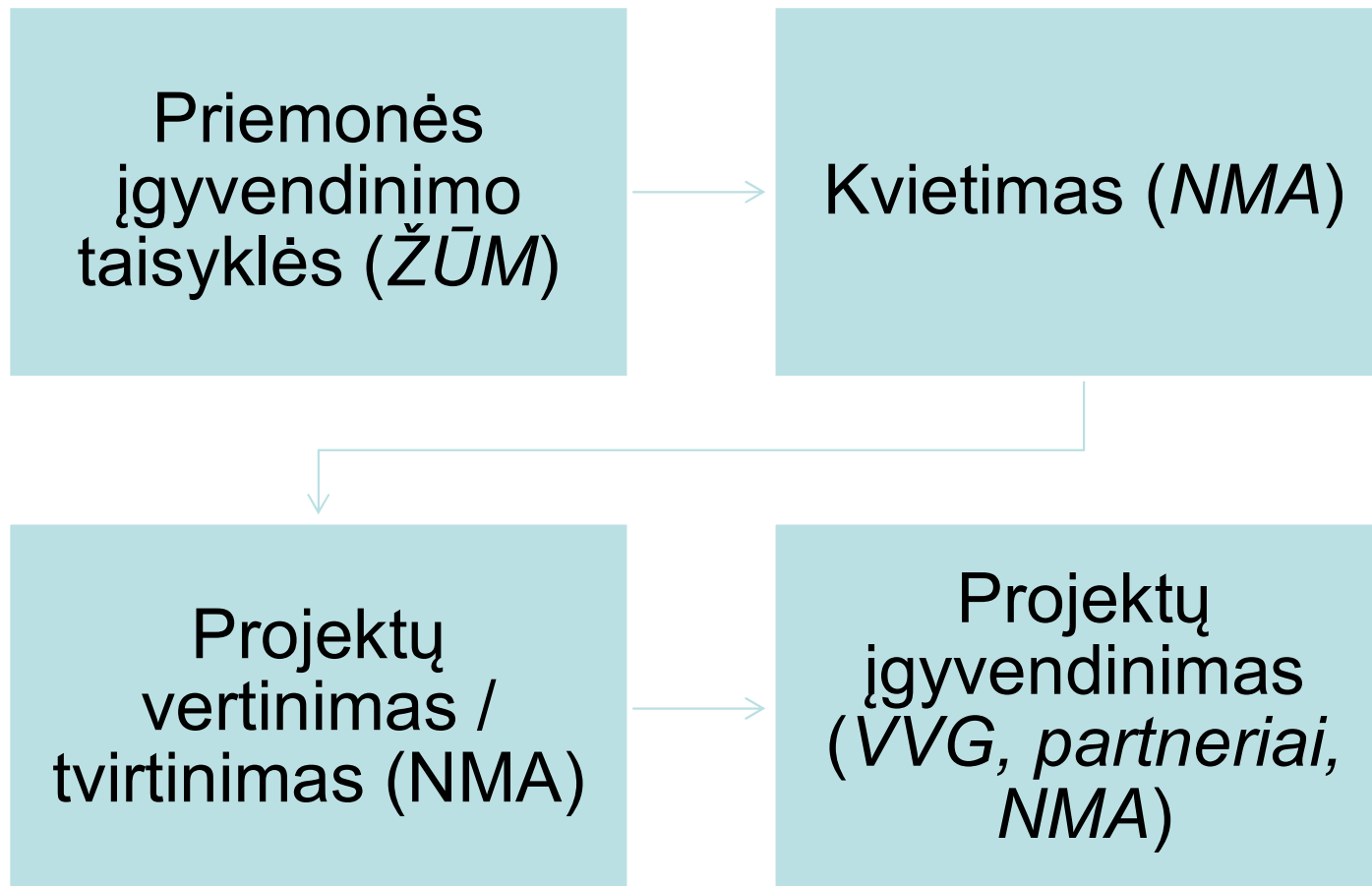
Kaimas, miestelis, miestas (iki 6 tūkst. gyvendintojų išskyrus savivaldybių centrus), seniūnija, savivaldybė (be savivaldybės centro).

Teritorija aiškiai apibrėžta, nebūtinai sutampanti su konkretais administracinių ribų teritorinio vieneto ribomis.

Gali būti pasirinkta teritorija susijusi funkciniais ryšiais - ekonominiais ar socialiniais ryšiais pasižyminti ir (ar) bendrai naudojama infrastruktūra ir (ar) paslaugų tinklą turinti teritorija (peržengianti savivaldybių ribas).

SUMANAUS KAIMO PLANO TERITORIJA IR FORMOS

INTERVENCIJOS ĮGYVENDINIMO PROCESAS

FUNKCIJŲ PASIDALIJIMAS PROJEKTE (1)

FUNKCIJŲ PASIDALIJIMAS PROJEKTE (2)

* - administravimui skirtos lėšos dalinamos bendru sutarimu pagal indėlį į projektą. Suma neturi viršyti 12 proc., projekto sumos, fiksuota norma.

SUMANIŲ KAIMŲ TEMOS (1)

1. VIETOS EKONOMIKOS PROJEKTAI

- Ekonomikos įvairinimas ir kaimo turizmas;
- Trumposios maisto tiekimo grandinės ir vietos maisto sistemos.

2. ĮTRAUKIOS VIETOS INFRASTRUKTŪROS IR PASLAUGŲ PROJEKTAI

- Socialiniai tinklai ir kitos apsieitimo informacija e-platformos, e-viešosios paslaugos;
- Socialinių paslaugų centrai, kartų namai;
- Mokslu grįstas inovatyvus švietimas, ugdymas ir konsultavimas;
- Sumanūs žaliosios infrastruktūros sprendimai.

3. SUMANAUS VIEŠOJO VALDYMO PROJEKTAI

- Nuotolinių viešojo administravimo paslaugų teikimas;
- Skaitmeninis bendruomenės darbas ir skaitmenizuotas grįžtamasis ryšys;
- Organizacinių refleksų vystymas, veiklos optimizavimas ir efektyvumo didinimas.

SUMANIŲ KAIMŲ TEMOS (2)

4. SUMANIOS VIETOS BENDRUOMENĖS PROJEKTAI

- Gebėjimai kaupti ir panaudoti vietos žinias gyventojų ir verslo vystymo naudai;
- Skaitmeninis raštingumas ir skaitmeninių technologijų taikymas;
- Partnerystė ir tinklaveika bei partnerystės organizacinių mechanizmų vystymas.

5. APLINKOS APSAUGA IR KLIMATO KAITOS POKYČIŲ ŠVELNINIMO PROJEKTAI

- Tausus gamtos išteklių vartojimas ir atstatymas (sumanus vartojimas);
- Maisto švaistymo problemos sprendimai;
- Atliekų valdymas;
- Atsinaujinančioji energetika;
- Agroekologija ir agrarinė aplinkosauga.